Cena 150.000 Mk. Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie 3.000.000 Mk.
Z odnoszeniem do domu 3.500 000 Mk.
Na prowincji z przesyłką pocztową . . . . . . 4.000.000 Mk.
Zagranicą . . . . . . 7.000.000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 150.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajne gr. 5

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 6 po poł.

№ 60 (7689) Środa, dnia 12 Marca 1924 r. Rok XXXII

Wśród konjunktur przełomowych.

Ostatnie wykazy statystyczne wymownie już potwierdzają, że stabilizacja waluty przynieść musiała za sobą stabilizację cen. Małe odchylenia przeważnie ku zniżce świadczą nawet o tem, że oczekiwać można spadku wartości towarów. A więc jeśli chodzi o ogólną sytuację spożywczą znacznie się ona poprawiła. Polepszyła się ona nawet dla tych, którzy nie mogą wiązać końca z końcem ale którzy przynajmniej już wiedzą ile im brak.

Stabilizacja marki jest faktem i w tej mierze polityka skarbowa osiągnęła znaczny sukces. Sposobem zgoła naturalnym — przez zamknięcie pras drukarskich, przez samostarczalność skarbu — położono kres wstrząśnieniom kursu. I okazało się zarazem słusznem, że nie było potrzeby uciekać się do stabilizacji ustawowej Zdrowiej i prawidłowej ułożą się stosunki, gdy bez zewnętrznego nacisku i utrzyma się nadal stałość kursu i od tej już przejdzie się bezpośrednio do konwersji na nową walutę.

Lecz, mimo to, złudzeniem byłoby twierdzić, moment nie jest trudny, Pozbyliśmy się tylko jednego kataklizmu, wstrząśnień pieniądza. Na społeczeństwo spadł jednak ciężar wysokich świadczeń podatkowych, do czego jeszcze ani nastroje, ani sposoby gospodarowania nie przywykły. Więc słychać na wszystkie strony utyskiwania. Dla tych lamentów zresztą nie można mieć współczucia. Jest to bodaj nawet doskonała metoda pedagogiczno-społeczna, że nakoniec wszystkie sfery poczują, iż ciążą na nich poważne obowiązki względem państwa.

Nietylko atoli z tej strony grozi znaczne przesunięcie struktury gospodarczej, albo ściślej, form dotychczasowego zarobkowania.—Oto widzimy, jak wysychają wszystkie źródła zysków, opartych na spekulacji. Niema już pola do spekulowania walutą, niema nawet szans zwyżek giełdowych dla akcji. Giełda jest w ciągłym zastoju, o ile chodzi o pobyt sztuczny, nie związany z realnemi potrzebami gospodarczemi. Stagnacja a nawet zniszka akcji wypływa tak sąmo z braku gotowizny, jak z pogorszonych konjunktur przemysłowych.

Jeśli zresztą wierzyć obiegającym wersjom, na zniżkę oddziaływa i fakt, że sfery bankowe (a przynajmniej niektóre banki) odnalazły tymczasem inny sposób korzystnej spekulacji akcjami. Polega on właśnie na odsunięciu od popytu giełdowego, by kurs się poprawiał, bo tą drogą można łatwo i tanio zdobywać akcje od własnej klijenteli, przyciśnięte potrzebami. W tym celu wykombinowano nowe sposoby kredytu. Pożyczki czekowe i inne oparte są na warunki, iż spłata waluty nastąpi w akcjach po kursie w terminie zaciągnięcia pożyczki.

Trzeba tu podziwiać pomysłowość bankową która tym i podobnymi sposobami broni się przed grożącym bankom kryzysem. Ten kryzys jednak nie minie. Oczywiście nie ogarnie on całej dziedziny naszych instytucji kredytowych, wśród których są bardzo poważne i zasobne zakłady. Ale to, co rosło jak grzyby po deszczu, co w Warszawie i w innych większych miastach rekwirowało lokale na wszelkich niemal rogach ulic, nie ma przed sobą długotrwałego bytu. Grzyby te muszą powoli zaschnąć. Brak w tej hodowli soków żywotnych.

Żyło to pasorzytniczo upadkiem marki, sztucznym wzrostem akcji i niezdrowemi formami kredytowemi.. W miarę, jak zbliżamy się do zdrowej waluty, przemijać muszą chorobliwe objawy spekulacji, przybierającei fałszywie pozory rozwoju gospodarczego.

Niestety, ten przełom stosunków oddziała i już oddziaływa na dziedzinę przemysłową. I tu, o czem najlepiej wiadomo w Łodzi, przesilenie wkracza na porządek dzienny. Kryzys przemysłowy jakkolwiek ma również źródło w niezdrowych dotychczas konjunkturach, stanowi jednak objaw niepokojący. Wpływa on bowiem zarówno na pogorszenie bilansu handlowego, jak na wzrost bezrobocia. Oba te fakty mają ścisły związek z całą sytuacją skarbową i gospodarczą.

Z ogólnego stanowiska oceniając, nie można było uważać na stan normalny konjunktur dotychczasowych. Podtrzymywał je niski stan waluty, tania robocizna, wysokość cła, a nadto kredyt rządowy, który w pokaźnej części umarzał się przez następstwa inflacji. Takie warunki nie mogły być długotrwałe. Na nich trudno było opierać postępy ekonomiczne kraju. Ale przejście od tych anomalji do nowych form narazi przemysł na ciężką próbę. Atmosfera się oczyści, lecz tymczasem grożą burze.

Przemysł musi przejść okres przystosowalności do nowego rzeczy porządku. W tym okresie to i owo runie, bo brakło mu podstaw. Mocne jednak przedsiębiorstwa nietylko ostaną się, ale pokrzepią się jeszcze, bo w zasadzie służyć im nie mogły przypadkowe tylko podniety.

Przemysł, opierający swe widoki na patologji społecznej, sam spoczywa na grząskich podstawach. Przemysł wielkiego i niepodległego pań

stwa nie może z takich niezdrowych soków czerpać swego bytu. Nie brak u nas w kraju ani u zdolnień, ani przyrodzonych warunków, ani technicznego przygotowania do produkcji, która może się wyzbyć tych ułudnych faworów losu z jakich dotychczas korzysta. Czas, by z niedorozwoju, niekiedy z niemowlęctwa, a nawet ze spekulacyjnych tylko warunków przejść do organizacji, odpowiadającej poziomowi kultury przemysłowej zachodu. Przemysł zwykle wzrasta nie z tolerowanego niedołęstwa, lecz z twardej walki z przeciwnościami.

Nasz przemysł przywykł do linji najmniejszego wysiłku. Lada niepowodzenie już go wytrąca z kolei. To też w ostatnich zwrotach konjunktur jest sporo tej psychicznej depresji, którą łatwo staje się udziałem przedsiębiorców, którzy chcą łowić tylko uśmiechy losu. Wystąpił przecie już nagły i nieoczekiwany pokup towarów włókienniczych, wyczerpujący podobno prawie cały zapas składów. Jest to wyraźny dowód, że ograniczenie produkcji było spowodowane momentami bądź nieznajomości warunków rynku, bądź chwilowym brakiem środków obrotowych.

Tak czy inaczej jednak fabryki objektywnie wyrzucają na ulice robotników, coraz zmniejszając pracę. I to jest najsmutniejsza strona tych przeobrażeń, które dokonywają się wobec nieu niknionej zmiany warunków gospodarczych. Zanim ku nowym przejdziemy stosunkom, niedola i nędze wzmoże się. Bolesny to przejaw „industrjalizmu antyspołecznego", jakby powiedział Saint-Simon.

A są przecie teoretycy ekonomji, którzy dowodzą, że właściwie przesileń niema, że jest to tylko „regularność" falowania pomiędzy fałami, zwyżki i zniżki, konieczny rytm w ewolucji gospodarczej. Ładny „rytm", który wygładza rzesze ludzkie! Rytm ten jest atoli osobliwie... nierytmiczny wśród nieustalonych stosunków pieniężnych. I tutaj reforma waluty powinna ostatecz nie przynieść poprawę.

ST. A. KEMPNER.

TELEGRAMY.

Spadek Franka.

RZYM 10. Gwałtowny spadek franka wywołuje najwyższe zainteresowanie we włoskich kołach finansowych. Sfery kompetentne sądzą, że sytuacja finansowa Francji nie usprawiedliwia bynajmniej tego zjawiska i że, bez najmniejszych wątpliwości przeciwko dewizom francuskim zwrócona jest w tej chwili gwałtowna ofenzywa, kierowana z Amsterdamu przez syndykat międzynarodowy. Włoskie koła bankowe i przemysłowe są zdania, że długo trwałość tego zjawiska przyczynia korzyści przemysłowi francuskiemu i może spowodować zniszczenie włoskiego przemysłu konkurencyjnego. „Messagero", którego rubryka finanaowa uważana jest za bardzo poważną, wzywa do większego zainteresowania się sprawami giełdowemi.

O „STRAŻNICĘ".

W związku z notatką dziennika „Rzeczpospolita" z dnia 8 marca, dotyczącej śledztwa w sprawie organizacji pod nazwą „Strażnica" należy wyjaśnić co następuje. Slectwo w niniejszej sprawie prowadzi się normalnym trybem, przepisanym odnośną ustawą postępowania karnego. Pozatem nadmienić należy, że decyzja o przeniesieniu sprawy z jednego sądu do drugiego znajduje się wyłącznie w kompetencji najwyższego sądu wojskowego i wyklucza jakąkolwiek ingerencję osób trzecich.

Pojedynek gen. Szeptyckiego z pos. Miedzińskim.

WARSZAWA 11. W niedzielę, w godzinach rannych odbył pod Warszawą pojedynek na pistolety między pos. Bogusławem Miedzińskim (Z. P. S. L.) a b. ministrem spraw wojskowych gen. Szeptyckim, który uczuł się dotknięty interpelacją posła Miedzińskiego w sprawie pułk. Wyżła-Ścieżyńskiego.

Wynik pojedynku był bezkrwawy.

Po wymianie strzałów przeciwnicy podali sobie ręce.

Wyjazd prof. Rappaporta do Bukaresztu.

WARSZAWA 11. W dniu 10 b. m. udał się do Bukaresztu sekretarz generalny komisji kondyfikacyjnej Rzeczpospolitej prof. Rappoport, zarazem sekretarz generalny polskiej grupy odradzającego się międzynarodowego zrzeszenia kryminalistów, celem omówienia z organizacjami rumuńskiej grupy wspólnego uczestniczenia w zedraniu organizacyjnem tegoż zrzeszeni w Paryżu dn. 28 marca r.b.

Pożar w fabryce amunicji „Pocisk".

WARSZAWA 11. (tel. wł.) Wczoraj około godz. 10 z rana wybuchnął pożar w fabryce amunicji „Pocisk". Pierwszą pomoc dali robotnicy fabryczni, z których kilka zostało rannych. Ogień gasiła straż fabryczna i praska. Skończyło się na spaleniu dachu. Przerwa częściowa pracy potrwa 2 dni. Straty dotąd nieobliczone. Do pożaru przybył gen. Sikorski.

Włamanie do kościoła i świętokradztwo.

RADOM 11. Wczorajszej nocy jacyś włamywacze dostnli się do kościoła w Błotniczu ziemi Radomskiej.

Zabrali oni kilka złotych i srebrnych kielichów, trzy pozłacane potyny, 4 złote monstrancje, krzyż złoty, relikwie i inne drobne przedmioty, wyrządzając szkodę na 11 miljardów marek. Ekspozytura śledcza w Radomiu rozpoczęła dochodzenia, w czasie których — wedle zeznań stróża kościelnego — ustalono, że sprawców miało być około dwunastu.

Wielka eksplozja w kopalni.

SALTLAKE CITY 11. Wskutek eksplozji wybuchł pożar w kopalni, przyczem 175 górników zginęło. Przyjście z pomocą zagrzebanym górnikom jest niemożliwe.

Odezwa Ministra Przemysłu i Handlu do przemysłowców, kupców i rzemieślników.

WARSZAWA, 11.3. Sprawa sanacji skarbu wymaga wzmożonego wysiłku ze strony nie tylko Rządu, lecz i wszystkich obywateli Państwa Polskiego.

Jednym z etapów uzdrowienia finansów jest założenie Banku Polskiego, który dając krajowi walutę przyczyni się do uporządkowania stosunków pieniężnych i gospodarczych. Powołanie go do życia jest możliwe tylko skoordynowaniu wysiłku całego społeczeństwa a sfery gospodarcze jako najbardziej i bezpośrednio zainteresowane w powołaniu do życia Banku, przedewszystkiem winny wydatnie przyczynić się do jego założenia. Również w interesie przemysłu handlu i rzemiosł leży zabezpieczenie sobie należytego wpływu na działalność Banku z uwagi na decydującą rolę, jaką ta instytucja odegrać ma w życiu ekonomicznym kraju.

Dotychczas akcja zapisów ze strony przemysłu handlu i rzemiosł, jest stosunkowo b. nikła i zgoła niewspółmierna w stosunku do posiadanych zasobów.

Spodziewam się, że polski przemysł i handel i rzemiosło ze względu na interes własny i dobro całego Kraju pospieszą natychmiast w szerokich rozmiarach z zapisami na akcje Banku Polskiego.

Obowiązkiem honoru każdego przedsiębiorstwa, każdej firmy przemysłowej handlowej i rzemieślniczej powinno być subskrybowanie jaknajpoważniejsze kwoty na Bank Polski, gdyż tylko w ten sposób potrafi spłacić swój obowiązek względem siebie.

Minister Przemysłu i Handlu.

(—) JOZEF KIEDRON.

Zmiany w dyjecezji Kujawsko - Kaliskiej.

Jak wiadomo sprawa konkordatu ze Stolicą Apostolską ma być w najbliższym czasie załatwioną. Konkordat oprócz ustalenia płac dla duchowieństwa przewiduje zmiany w rozkładzie dyjecezji które okazały się za wielkie i z tego powodu ilość ich musi być zwiększoną.

Niedawno do kurji biskupiej w Włocławku prezydjum Rady Ministrów nadesłało projekt konkordatu i prośbę o danie swej opinji, co do całego projektu, jak również co do nowego podziału na dyjecezje.

Jak się dowiadujemy z wiarogodnego źródła w tych dniach wysłaną została opinja Kurji Biskupiej z Włocławka do Warszawy i Rzymu, która przewiduje podział dyecezji Kujawsko Kaliskiej w sposób następujący: nowe kurje powstaną w Częstochowie i Kaliszu przyczem powiat piotrkowski i Piotrków, oraz powiaty łaskowski i część sieradzkiego do Zduńskiej-Woli przejdą do dyecezji łódzkiej. Powiaty: kutnowski. Lipnowski i część Kolskiego (dekanat Kłodawski) do dyecezji Włocławskiej, do której również przyłączone zostaną powiaty z województwa pomorskiego: toruński, bydgoski i inowrocławski. Do dyecezji kaliskiej zapewne przyłączonych zostanie kilka powiatów z dyecezji poznańskiej.

W razie urzeczywistnienia tego projektu, co nastąpić ma niedaługo, Kolegjata Kaliska zamieniona zostanie na katedrę i dom kolegjaty będzie siedzibą biskupa oraz urzędów związanych z kurją dyecezjalną. Do czasu zawarcia konkordatu osoba kandydata na stanowisko Pasterza nowej dyecezji nie będzie omawiana.

KRONIKA

— WYROBY LISKOWSKIE W KALISZU.

Skład materjałów piśmiennych przy kantorze drukarni „Gazety Kaliskiej" zaopatrzony został w doborowy assortyment wyrobów z drzewa, artystycznie wykonanych jak ramki do fotografji, kałamarze, noże do przecinania listów itd., które sprzedawane są po cenach niskich.

— ODCZYT PREZESA BANKU KREDYTOWEGO mecenasa L. Bobińskiego, który odbędzie się dn. 21 bm. nosić będzie tytuł „Wpływ Banku Polskiego na rozwój stanu gospodarczego w Polsce".

— „KINO MIRAŻ."

Stara niemiecka legenda znalazła ujęcie w doskonałym ośmioaktowym dramacie pt. „Ofiara Czarnej Magji" wyświetlanym obecnie w Kino Miraż. Obraz pełen efektów scenicznych i tajemniczości zajmuje widzów od początku do końca.

Niezmiernie frapujące są fragmenty walk na morzu z okrętem — widmo, walka człowieka z istotami pozagrobowemi.

Dramat kończy się pogodnie, po tylu przejściach bohatera i zasługuje by go oglądać jako jeden z niezwykłych filmów.

— ŚWIĘTO DOWBORCZYKÓW W ŁODZI.

Tradycyjnie, dorocznym zwyczajem, w dn. 11 marca, jako rocznicę zwycięskiego zakończenia walk I Polskiego Korpusu z hordami bolszewickiemi, Dowborczycy obchodzili święto swoje, w którym celu, rozproszeni dziś po całej Polsce zjechali się w Warszawie, by wzmocnić między sobą więź, jaka ich łączyła tam na Wschodzie, nad brzegami Dniepru i Berezyny, gdy walczyli pod jednym sztandarem wspólnych ciężkich przeżyć, czynów i zmagań z nawałą bolszewicką.

Zjazd rozpoczął się o godz. 10 rano w Katedrze św. Jana żałobnym nabożeństwem za dusze poległych w walkach, poczem w sali Resursy Obywatelskiej odbędzie się walne zebranie, tam że raut, a wieczorem wspólna koleżeńska wieczerza.

Zjazd zapowiadał się w tym roku niezwykle licznie.

Bliższych informacji udziela, jak również przyjmuje zapisy Sekretarjat Stowarzyszenia Dowborczyków Województwa Łódzkiego (w Łodzi, ul. Piotrkowska 174) we wtorki i czwartki od godz. 8 do 10 wieczór ew. Sekretarjat Stowarzyszenia w Warszawie, ul. Nowy-Świat 40.

— ZEBRANIE.

Dn. 16 marca br. o godz. 4 po południu w Łodzi w lokalu przy ulicy Piotrkowskiej 217

odbędzie się doroczne walne zebranie Stowarzyszenia Dowborczyków Województwa Łódzkiego na porządku dziennym, między innemi, wybory nowego Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Obecność wszystkich Dowborczyków (również i niezrzeszonych) obowiązkowa.

— PAJACE.

Wyrazem reakcji wobec oper Wagnera stał się weryzm włoski, środki techniczne przejęli weryści od Wagnera, lecz charakter i treść ich oper była antytezą dramatów wagnerowskich: brutalna prawda życiowa, naturalizm sytuacji i środków oto zasadnicze cechy weryzmu.

Typ opery werystycznej stworzyli Pietro Mascagni i Ruggiero Leoncavallo; obydwaj stanęli do konkursu, który ogłosił nakładca dzieł muzycznych w Medjolanie Edward Sonzogno w roku 1890. Mascagni przedłożył „Cavalerię", Leoncavallo „Pajace". Nagrodę przyznano Mascagniemu, ale dlatego tylko, że Leoncavalo nie wypełnił warunków konkursu: konkurs był rozpisany na jednoaktową operę, tymczasem „Pajace" mają dwa akty. Obie jednak opery uznano za arcydzieła zarówno pod względem muzycznym jak i pod względem koncepcji dramatycznej — prostej, lecz genjalnie pomyślanej. Zarówno Cavaleria jak i Pajace przebiegły wszystkie sceny świata w tryumfalnym pochodzie i przeważnie w pierwszorzędnych obsadach (Caruso-Titta Ruffo, Ferrar). Pajace dano w Kaliszu 9 bm. w wypełnionej do ostatniego miejsca sali Rzem. Chrz.

Trudno jest pisać o cudownem dziele Leoncavalla — bez trzech podstawowych elementów opery, tj. orkiestry, chórów i dekoracji. Był to raczej solowy ensamble Pajaców z doskonałymi wykonawcami (zwłaszcza Canio, Tonio i Nedda). Gruszczyński jako Canio ma już ustaloną opinję genjalnego wykonawcy, i jeżeli chodzi o stronę wokalną i aktorską to zrobił wszystko co doskonały śpiewak i aktor zrobić może. To samo dotyczy p. Ordy i p. Zabiełło — niestety oprawa psuła całość — orkiestra, chór, i dekoracje ach! te dekoracje! Pozostali artyści śpiewacy mniej porywali — zwłaszcza biedny Arlekino. Ogólnie biorąc zespół solistów z Gruszczyńskim na czele zrobił absolutnie wszystko co można było zrobić aby dać słuchaczom choć iluzję nieśmiertelnego dzieła Leoncavala.

Także na tem miejscu należą się słowa prawdziwego uznania i zachęty na przyszłość p. Kobakowi, że co pewien czas daje poznać Kaliszanom pierwszorzędnych artystów... no a przecie na frekwencję publiczności Kaliskiej narzekać chyba nie może.

L. J. SNAGLEWSKI.

— Z TURKU. (Kor. wł.).

Dnia 2 marca rb. zmarł Robert Hübner, długoletni naczelnik miejsscowej Straży ogniowej i jeden z założycieli gimnazjum męskiego im. Tadeusza Kościuszki w Turku. Wyprowadzenie zwłok z domu na cmentarz katolicki nastąpiło 6 bm. W pochodzie pogrzebowym wzięły udział delegacje wszelkich związków i stowarzyszeń, przedstawiciele władz państwowych, Straże ogniowe, uczniowie gimnazjum męskiego z dyrektorem i profesormi naczele, oraz liczne grono publiczności. Na parę chwil orszak pogrzebowy zatrzymał się przed remizą Straży ogniowej, gdzie ś. p. Roberta w bardzo serdecznych słowach w imieniu całej Straży ogniowej pożegnał p. Kruszyński miejscowy obywatel, przyznając zmarłemu poniesione zasługi wobec mieszkańców m. Turku. Po skończonej mowie, przy dźwiękach orkiestry S. O. kondukt pogrzebowy począł zwolna dążyć ku cmentarzowi. Pienia żałobne na cmentarzu wykonał chór ewangelicki. Zmarły pozostawił wśród wszystkich mieszkańców m. Turku, a w szczególności wśród członków Straży ogniowej szczery żal.

Cześć jego pamięci! K. W.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

New-Jork	9,300,000
Londyn	39,650,000
Belgja	295,250
Paryż	336,000
Szwajcarja	1,600.000
8% pożycz. złota	15.000,000
4% poż. prem.	850,000
Bony złote S. II A.	1,400,000
Frank zł. pols. na 11.3	1,800,000
„ „ „ 12.3	1,800,000
Listy Tow. Kr. Ziem.	65,000,000

— AMERYKANKA W KALISZU.

Dziś przyjeżdża do Kalisza p. Marta Mazurowska polka-amerykanka kierowniczka szkoły w Buffalo i wygłosi 4 odczyty na następujące tematy:

1-szy dn. 13 bm., tj. w środę. Organizacja szkolnictwa amerykańskiego.

2) Program i metody w powszechnej szkole amerykańskiej oraz stosunek szkoły powsz. do szkoły średniej w Ameryce.

3) Badanie zdolności umysłowych i testy przedmiotowe.

4) Społeczeństwo polskie w Ameryce.

Trzy pierwsze odczyty zostaną wygłoszone w sali Towarzystwa Muzycznego Parkowa 3., o godz. 6 wieczorem.

5) W sali Stow. Rzem. Chrześc. w dn. 15-go bm., w sobotę o godz. 8 wieczorem.

Pani Marta Mazurowska czysty dochód przeznacza na zakład dla najbiedniejszych chłopców na Rypinku.

— DUCHOWIEŃSTWO A PODAT. MAJĄTKOWY. Duchowieństwo dekanatu Brzesko-Kujawskiego na zebraniu w dn. 27 lutego r. ub. między innemi postanowiło: jakkolwiek Rząd ma zwolnić duchowieństwo od płaceń podatku majątkowego, jednakże, wchodząc w ciężkie położenie finansowe państwa, spełia obowiązek obywatelski i złoży po 100 miljonów marek w dwóch ratach.

— REDUKCJA DNI ŚWIĄTECZNYCH.

Podana przez jedną z ajencji prasowych wiadomość, jakoby podczas międzyministerjalnych narad w sprawie projektuf ustawy o zabezpieczeniu spoczynków niedzielnych i świątecznych, przedstawiciele ministerjum pracy domagali się utrzymania „obecnej liczby 13 i pół dnia dni świątecznych", jest całkowicie mylna. Również nie odpowiada prawdzie twierdzenie, iż przenoszenie świąt katolickich na inne dni świąteczne innych wyznań byłoby możliwe tylko tam gdzie wszyscy pracownicy nie są katolikami. Projekt ustawy, opracowany ostatnio przez ministerjum pracy i opieki społecznej, przewiduje redukcję dni świątecznych o wiele znaczniejszą w ciągu roku, przenoszenie zaś pewnych dni świątecznych na inne dni reguluje w sposób odmienny, aniżeli to było podane w cytowanej wiadomości prasowej.

— SPRAWOZDANIE z działalności Koła Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Od dnia 22.2 1924 r. samodzielnie powstały w Kaliszu Kółeczka LOPP.:

1) w Banku Handlowym,

2) wśród urzędników urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych,

3) wśród urzędników urzędu skarbowego Akcyz i Monopolów Państwowych,

4) w fabryce wódek i likierów P. B. Skassy.

Podkreślając tą godną naśladownictwa inicjatywę Zarząd Koła wyraża podziękowanie organizatorom kółeczek. Uprasza się osoby, które zechciały by zająć się zorganizowaniem kółeczek w instytucjach, biurach, fabrykach lub urzędach, zwracać się po instrukcję i Statut do Zarządu Koła ulica Niecała Nr. 1, codziennie z wyjątkiem świąt do godz. 13-ej.

O zorganizowanych kółeczkach należy zgłaszać do Zarządu Koła.

— WŁOŚCIANIE NA BANK POLSKI.

W ubiegłą niedzielę na zebraniu rolniczem w Liskowie z inicjatywy ks. kanonika Blizińskiego omawianą była sprawa zapisów na akcje Banku Polskiego. Jednogłośnie postanowiono, aby wszystkie instytucje liskowskie zapisały się na akcjonarjuszów, oprócz tego zgłosili swój akces do Banku oprócz ks. kan. Blizińskiego następujący gospodarze z parafji liskowskiej. Szymon Sobczyk, Antoni Szewczyk, Roman Szewczyk, Walenty Domagała, Andrzej Ignaszak, Edward Górski. Trzej inni gospodarze również obiecali zapisać się na akcji Banku. Lisków, który od lat 20 świecił przykładem dla rolników polskich i dziś znowu pierwszy stanął do apelu, rozumiejąc rację stanu w poparciu sanacji skarbu Państwa Polskiego. Oby ten piękny czyn obywatelski włościan liskowskich zachęcił innych mieszkańców wsi do wstąpienia w ślady Liskowa i do zapisywania się na akcje Banku Polskiego Ks.ks. Proboszczowie zechcą sprawę tę poprzeć z ambon i na zebraniach parafjalnych, a napewno liskowiacy znajdą chętnych naśladowców.

— ZJAZD JUBILEUSZOWY W WARSZAWIE TOW. HYGJENICZNEGO.

Warszawskie Towarzystwo Hygjeniczne, które od czasu założenia r. 1898) do chwili wybuchu wojny światowej stanowiło centralną placówka zdrowia publicznego, zastępując poniekąd instytucje rządowe i samorządy, obchodzi w dn. 8, 9 i 10 czerwca rb. 25-letni jubileusz, którego głównym wyrazem będzie III Zjazd Hygjenistów Polskich. Zjazd ten nietylko poweźmie uchwały w poszczególnych sprawach zdrowotnych, obchodzących całą Polskę, nietylko odzwierciadli dotychczasowe wyniki pracy, ale przedewszystkiem poweźmie uchwały w sprawach zasadniczej wagi, mianowicie zaś dotyczących programu dalszej działalności Towarzystwa Hygjenicznego w uzgodnieniu z zadaniami rządu i samorządów na niwie zdrowia publicznego. Dlatego też niesłychanie ważne znaczenie posiadać będzie udział w Zjeździe przedstawicieli samorządów.

Komitet honorowy Zjazdu składa się z przeszło stu osób, wybitnych działaczy z zakresu zdrowia oraz zwierzchników instytucji społecznych, prawniczych, dziennikarskich, technicznych, rolniczych, pedagogicznych itp. Do prezydjum należą Marszałkowie Sejmu i Senatu, Prezes Rady Ministrów, Kardynał arcybiskup Warszawski i Ministrowie. Od paru miesięcy już czynne są delegacje: do prac naukowych Zjazdu, gospodarczo recepcyjna, delegacja sztandaru Towarzystwa i prasowa Referatów, w sprawach pierwszorzędnej wagi, zgłoszono dotychczas blisko 50 Zarząd poczynił starania o ulgi kolejowe dla uczestników, o ułatwienia mieszkaniowe, o urozmaicenie i uprzyjemnienie pobytu. Zaprojektowano szereg zwiedzeń, przedstawienia teatralne, wspólną wieczerzę itp. Składkę członkowską, obejmującą obszerny pamiętnik Zjazdu, oznaczono na złp. 6. Zgłoszenia referatów przyjmuje się do 1 kwietnia. W związku ze Zjazdem tworzą się, lub wznawiają działalność oddziały prowincjonalne Tow. Hygjenicznego. Powstały one w Krakowie, w Wilnie, tworzą się oddziały w Radomiu i Łucku, oddziały: lubelski, częstochowski, łowicki, kujawskki nie przerywały swej działalności. Zarząd Towarzystwa spodziewa się, że wszyscy miłośnicy hygjeny z całej Rzeczypospolitej wezmą udział w Zjeździe jubileuszowym.

Wszelką korespondencję adresować należy, do Komitetu Organizacyjnego Zjazdu, Warszawa, ul. Karowa 31, Tow. Hygjeniczne.

— Premjowa pożyczka dolarowa.

W tych dniach rozpocznie się w oddziałach P.K.K.P. i w bankach sprzedaż obligacji premjowej pożyczki dolarowej, w której znajdzie doskonałą lokatę nadmiar dolarów, jaki jeszcze pozostaje w rękach obywateli bez należytego oprocentowania bez pożytku dla ogółu i dla skarbu państwa.

Pożyczka dolarowa wypuszczona zostaje na sumę 5.000.000 dolarów w obligacjach po 5 dolarów, nabywanych za dolary, inne waluty i dewizy wysokocenne. Cena emisyjna obligacji pożyczkowych ogłaszana będzie przez ministra skarbu w „Monitorze".

Premjowa pożyczka dolarowa oprócz oprocentowania 5% w stosunku rocznym zapewnia posiadaczom specjalne premja w efektywnych dolarach które wylosowane będą 4 razy do roku. Ogółem w ciągu roku wylosowanych zostanie 194 premje na ogólną sumę 200.000 dolarów.

Pierwsze losowanie premji odbędzie się już w dniu 1 kwietnia, w którym nabywcy obligacji pożyczki dolarowej będą mieli możność wygrania 45 premji na sumę 75.000 dolarów. Główna premja stanowi sumę 40.000 dolarów. Pozatem wylosowane będą dwie premje po 8,000 dolarów, dwie po 3,000 dolarów, 10 po 1000 dolarów i 30 po 100 dolarów. Ciągnienia odbywać się będą co kwartał publicznie przy udziale przedstawicieli rządu, 2-ch obywateli wyznaczonych przez Prezydenta miasta i notarjusza.

Termin płatności premjowej pożyczki dolarowej—w dniu 1 marca 1926 r., w którym obligacje pożyczki wykupione zostaną w efektywnych dolarach, dokonywany będzie jednak na żądanie posiadaczów bonów skup przedterminowy za marki polskie według ceny emisyjnej, obowiązującej na dany dzień.

Zaznaczyć należy, iż obligacje, na które padnie wygrana nie będą tracić praw do wygranych w następnych losowania, t. j. że będą miały możność zapewnić posiadaczom premje w efektywnych dolarach co kwartał w ciągu r. b., roku 1925 i do 1 marca 1926 roku.

O F I A R Y:

10,500.000 marek złożonych przez kasę Komendy Podokręgu Związku Strzeleckiego Kalisz a wpłaconych przez oddział Opatowski, jako dobrowolną składkę na zabawie w tymże oddziale zebrane, przeznacza się na dochód Związku Inwalidów w Kaliszu.

Okazja, Wiosna, Lato!

Dlatego nie czekajcie z zakupem towarów na sezon letni, który każdy potrzebuje, aby na same święta nie przepłacać, już zwróćcie się z piśmiennymi zamówieniami, a natychmiast otrzymacie ze starych zapasów po cenach fabrycznych, wszystkie żądane towary, nie czekajcie więc, a piszcie zaraz do **chrześcijańskiej firmy w Łodzi**, skąd otrzymacie najlepsze gatunki kretonów na suknie damskie letnie po 2.000.000 metr, na suknie trzeba tylko 4 metry, zaś cela sztuka 17 metrów tylko 30.000.000 mkp., szewioty lub frota śliczne kolory do życzenia po 5.000.000, na suknie trzeba 3 metry, 17 metrowa sztuka szewiotu, lub froty tylko 76.000.000 mkp. Materja „Lwów“ na ubrania męskie do pracy, towar bardzo silny nie do rozdarcia po mk. 6.000.000 metr, unetanż prima na ubrania męskie letnie do pracy po 5.000.000 na ubranie starcza 3 metry, kort wełniany na ubrania męskie świąteczne po mk. 25.000.000 metr, kangarm na ubrania męskie ślubne i wizytowe czysta wełna po 38.000.000 mk. cały komplet podszewki pod ubranie męskie tylko 18.000.000, szewiot na suknie damskie czysta wełna po 9.000.000 mk., szewiot „boston“ czysta wełna po 16.000.000 metr, płótna białe i kolorowe na koszule i pościel, od 1.700.000 do 2.400.000 mk. zależnie od gatunku, zefir na koszule świąteczne po 2.800.000 mk., chustki na głowę letnie sztuka 2.000.000 mk. tuzin zaś 16.000.000, wełniane zaś po 5.000.000 sztuka, koce śliczne do odziewania po 12.000.000 sztuka, kapy na łóżka i stoły pikowe po 20.000.000 mk. sztuka, prześcieradła białe po 8.500.000 mk. sztuka, gotowe suknie damskie po 26.000.000 mk. sztuka ze szewiotu.

Procz tego 10 sztuk resztek tylko za 50.000.000 mk. a mianowicie: 3 metry na silne ubranie męskie, 4 metry na ubranie damskie, 3 metry na koszule, 1 sztuczkę na bluzkę, 1 sztuczkę na fartuch, 1 chustka letnia, 3 chusteczki małe, 2 szpulki nici, 1 para pończoch, 1 para skarpetek, wszystko razem tylko w dobrych gatunkach za mk. **50.000.000** Towary wysyłamy za zaliczką po nadesłaniu zadatku chociaż 10.000.000 mk., ci zaś co nadeślą całą należytość z góry otrzymają 12 sztuk chusteczek białych darmo. Towary wysałamy dobre, niepodobające się przyjmujemy z powrotem i zwracamy pieniądze. Cenniki ilustrowene darmo. Przyjezdni mile widziani. Wszelkie korespondencje prosimy adresować do firmy:

NAJTAŃSZA CHRZEŚCIJAŃSKA

SPRZEDAŻ MANUFAKTURY

M. Rzeźnik Łódź

Skrzynka pocztowa № 34. Ul. Krucza 24.

„Ameryka“

Miesięcznik Ilustrowany
wychodzi pod redakcją MIECZYSŁAWA TULEJI

KTO chce poznać Stany Zjednoczone, amerykańskie metody pracy, mieć stałe wyczerpujące wiadomości o amerykańskim Przemyśle, Handlu i Finansach, informacje, dotyczące wychodźtwa polskiego w Stanach Zjednoczonych, spraw polsko-amerykańskich, oraz ciekawe wiadomości ogólne-winien czytać „Amerykę“

Ameryka prócz ciekawych artykułów z najrozmaitszych dziedzin zawiera stałe bogate działy: Kroniki: Ofert i Zapytań z Ameryki (przedstawicielstwa): Nowych książek i czasopism, Wiadomości różne.

Ameryka jest bogato ilustrowana

Ameryka rozpoczeła druk stałego Działu Angielskiego (English Language Section). ważny **dla uczących się jezyka angielskiego.**

Ameryka drukuje w odcinkach ciekawe i wesołe wrażenia z podróży do Stanów Zjednoczonych p. t. „Gwiazdy i Dolary“ M. H. Szpyrkówny oraz Z. Koczorowskiego „W gościnie u Wuja Sama“

Ameryka jest najaktualniejszem czasopismem w Polsce

Prenumerata półroczna wynosi złp. 5. Zeszyt pojedyńczy mkp. 1.500.000.
Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Nowy Świat 74 (Pałac Staszyca), telefon 26-62. Konto w P. K. O. Nr. 7136. 300

Majątek Petryki zawiadamia iż posiada **ogiera** pełnej krwi anglika Rewera (ojciec Sac'a Papier matka Izbica) którego może wydzierżawić w celu pokrywania klaczy. Cena za trzy skoki półtora metra owsa płatne z góry.
Adres: poczta Stawiszyn maj. Petryki. 444

Majątek Złotniki Wielkie ma do sprzedania

Brzezinę porządkową

do wyboru. Wiadomość i kupno u borowego lasu Złotniki Wielkie. 445

DOM. Sprzedam połowę domu nowego z wolnym mieszkaniem za przystępną cenę. Wiad. w red. Gaz. Kal. 447

Potrzebna inteligentna

panienka

do 4-letniej dziewczynki, przychod. Wiad. w Administracji Gazety Kaliskiej. 449

Zginęła książeczka wojskowa

wydana przez P.K.U. Kalisz na imię Lajba Machla Szylica rocznik 1899. 452

Zginął dowód wojskowy

wydany przez P. K. U. Kalisz na imię Wolfa Zimnowody rocznik 1900. 454

Wyżły angielskie

pontry, rasowe szczenięta. Sprzedam plac Św-go Józefa № 1. 429

Szwajcarskie gorzkie ziółka

Dr. Bauera ułatwiają funkcje żołądka, znakomity środek przeciwko obstrukcji

Sprzedają Apteki i składy apteczne.

Z powodu wyjazdu sprzedam z umeblowaniem

2 POKOJE i KUCHNIĘ

zaraz. Wiadomość ul. Babina, dom Parczewskiego m. 4, od 2 po południu. 435

Sprzedam większą ilość

Skrzyń

R. Szulc Wrocławska 13 Dystrybucja 427

Potrzebny

SKLEP

możliwie z mieszkaniem lub bez w okolicy Stawiszyńskiej, Babinej. Zgłoszenia do Redakcji Gazety Kaliskiej pod „R. S.“ 426

Zakład Leczniczy w Kaliszu

położony w pięknym Parku miejskim, otwarty cały rok, przyjmuje osoby chore z cierpieniami wewnętrznemi, nerwowemi i kobiecemi. Zakład posiada urządzenia wodolecznicze, aparaty do elektryzacji, naświetlań, masażu, gabinet Roentgena, lampę kwarcową (czyli sztuczne górskie słońce), lampą „Solux“, pracownię analityczną i pensjonat z kuchnią djetetyczną.

Leczenie cukrzycy „insuliną“. 422

Tylko chrześcijaninowi zaraz do sprzedania dom murowany 2 piętrowy z 1 piętrową oficyną w centrum miasta.

Prawa do trzeciej części domu murowanego 1 piętrowego z zabudowaniami gosp. dużem podwórzem i 1 morgowym ogrodem owocowo-warzywnym; są zaraz do odstąpienia. Nabywca może całość objąć zaraz w posiadanie. Wiadomość ulica Browarna Nr. 6 m. 5 w Kaliszu. 448

Żądajcie wyśmienitej CZEKOLADY

„BALTIC“

Generalne Przedstawicielstwo

Dom Handlowy Noe Fels, Warszawa, Twarda 4.

2 Numery Naftowe Tygodnika dostaw

Na wzór specjalnych numerów Tygodnika dostaw a to:
Numeru Żelaznego
Numeru Drzewnego
Numeru Budowlanego
wydamy w lipcu b. r.

2 Numery Naftowe Tygodnika dostaw

których zdaniem będzie zaznajomienie wszystkich dzielnic Polski z Małopolskim Przemysłem Naftowym.
Jednocześnie temuż przemysłowi przedstawiony będzie całokształt wszystkich źródeł zaopatrzenia jego potrzeb w granicach Polski.

Ogłoszenia, opisy, monografje, notatki i t. p. do powyższych numerów przyjmuje nasza Administracja oraz wszystkie Biura Ogłoszeń w Polsce po cenach naszej taryfy normalnej.

4712 **Wydawnictwo Tygodnika Dostaw we Lwowie.**

NAJWIĘKSZY DZIENNIK PROWINCJONALNY NAJPOCZYTNIEJSZE PISMO W WIELKIEM WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIEM I NA PRZYLEGŁYCH KRESACH

„EXPRESS LUBELSKI“

wydawany w wielkim stołecznym rozmiarze, redagowany żywo i interesująco, mając świetnie zorganizowaną służbę informacyjną

jest w skutek swej pożytności we wszystkich sferach NAJLEPSZYM MIEJSCEM OGŁOSZEŃ DLA FIRM HANDLOWO-PRZEMYSŁOWYCH.

Adres wydawnictwa: LUBLIN „Express Lubelski“ ul. Kościuszki № 8, skrzynka pocztowa Nr. 17

29 T-wo Mleczarskie Al. Kościuszki 29 w Łodzi — POLECA: — **Konwie Wirówki**